10) Příběh mudrce jménem Vítahavja

V.82 Příběh mudrce jménem Vítahavja

VASIŠTHA pokračoval: Existuje další způsob dotazování se na Skutečnost a ten praktikoval mudrc Vítahavja. Tento mudrc se rád toulal po lesích v pohoří Vindhja. Jednu dobu začal pociťovat silné zklamání světem, který vytváří jen samou iluzi, a skrze rozjímání oproštěné od všech špatných myšlenek a představ se této okoukané, opotřebované iluze zvané svět naprosto vzdal. Našel si poustevnu, posadil se do lotosové pozice, v níž setrval pevný jako skála, odvrátil mysl od smyslů, obrátil její pozornost na sebe samu a začal rozjímat.

VÍTAHAVJA rozjímal: Jak přelétavá je moje mysl! Dokonce i tehdy, když je obrácena dovnitř, nezůstává v klidu, ale ihned se rozvlní jako hladina oceánu. Poutána smysly vyskakuje znovu a znovu jako míč. Živena smysly uchopuje objekty, kterých se již vzdala, a jako hlupák běhá za tím, čeho již byla zbavena. Skáče z jednoho objektu na druhý jako opice.

Nyní budu uvažovat o povaze pěti smyslů, které mysl rozptylují. Ó moje smysly! Není již čas, abyste dosáhly Sebepoznání? Nevzpomínáte si snad na utrpení, které bylo důsledkem vaší honby za potěšením? Vzdejte se marného vzrušení. Vždyť jste netečné a neschopné vnímání. Jste jen cestou, kterou se ubírá mysl, aby získala zážitky a zkušenosti. Jsem váš Pán, jsem Vědomí a jsem to Já, kdo jako čirá Inteligence dělá vše. Vy, smysly, nejste skutečné. Mezi vámi a Vědomím není žádné spojení. Tak jako vykonávají lidé své činnosti ve světle Slunce, tak fungujete vy ve světle Vědomí, které je bez záměru. Nemějte falešnou představu, že jste obdařeni rozumem a inteligencí, neboť nejste. I představa „jsem živý“, kterou mylně zakoušíte, vede jen k utrpení.

Neexistuje nic jiného než Vědomí, které je bez počátku a bez konce. Čím jsi potom ty, falešná mysli? Myšlenky a představy „jsem ten, kdo koná“ či „jsem ten, kdo zakouší“ se zdají být tak živé a plné energie, ale ve skutečnosti jsou smrtícím jedem. Nebuď bláhová, mysli, ve skutečnosti nejsi ani tím, kdo koná, ani tím, kdo zakouší. Jsi netečná a tvoje rozumová schopnost pochází odjinud, z jiného zdroje. Jaká potěšení jsou s tebou spojena? Vždyť sama neexistuješ, tak co může být s tebou spojeno? Pokud pochopíš, že nejsi nic jiného než čiré Vědomí, pak jsi opravdu Já. A jsi-li neomezené a ničím nepodmíněné Vědomí, jaké utrpení by pak v tobě mohlo vzniknout?

VÍTAHAVJA pokračoval: Ó mysli, měl bych Ti předat poznání, že opravdu nejsi tím, kdo koná, ani tím, kdo zakouší. Jsi netečná, neschopná vnímat. Jak by mohla socha

z kamene tančit? Tvá rozumová schopnost je zcela závislá na neomezeném Vědomí, žij proto právě v takovém pochopení. Je-li dílo vykonáno pomocí rozumu či energie někoho druhého, pak právě on je považován za toho, kdo konal. Srp sklízí obilí jen díky energii rolníka, a proto rolník je ten, kdo sklidil. Podobně platí, že ačkoli je to meč, který svým ostřím seká, skutečným vrahem je člověk, který mečem vládne. Jsi netečná, mysli, a tvá rozumová schopnost pochází z neomezeného Vědomí. Neomezené Vědomí neboli nejvyšší Já se poznává skrze sebe a zakouší se v sobě. Bůh se tě neustále snaží osvítit, proto by moudrý měl pomoci nevědomému, jak je to jen možné. Světlo Já existuje jako Vědomí či Inteligence a Vědomí samo se projevuje jako to, čemu říkáme mysl. Jakmile to pochopíš, v tom okamžiku se rozplyneš.

Ó hloupá mysli, proč se trápíš, jsi-li ve skutečnosti neomezené Vědomí? Vždyť To je všudypřítomné, To je všechno, co je. Pochopíš-li to, staneš se vším. Ty neexistuješ, tělo neexistuje. Jediné, co ve skutečnosti existuje, je jediné neomezené Vědomí a v tomto stejnorodém Bytí se zdá, že existují představy „já“ a „ty“. Jestliže jsi Já, pak existuje pouze Já, nikoli ty! A jestliže jsi netečná, vnímání neschopná a zároveň odlišná od Já, pak už vůbec nemůžeš existovat, neboť neomezené Vědomí neboli Já je všechno a nic jiného tu není. A vedle Vědomí a něčeho, co je neschopné vnímat a uvědomovat si, tu třetí možnost neexistuje.

Ó mysli, nejsi ani tím, kdo koná, ani tím, kdo zakouší. Byla jsi využita jako prostředek k tomu, aby mudrc mohl poučit nevědomého člověka, ale tento prostředek je falešný a netečný. Jediná Skutečnost je Já. Když rolník nepoužije srp, může snad srp sám sklízet obilí? Ani meč nemůže sám zabít. Ó mysli, nejsi ten, kdo koná, ani ten, kdo zakouší, proto se netrap. Vědomí neboli Bůh není jako ty, proto se pro něj netrap. Nic nezíská konáním ani nekonáním. Prostupuje vším, neboť nic jiného než On sám neexistuje. Co potom může dělat, po čem může toužit?

Může být mezi tebou a nejvyšším Já jiná spojitost, než jaká je mezi vůní a květinou? Spojitost či vztah existuje mezi dvěma nezávislými bytostmi podobné povahy, které se snaží sjednotit. Ty jsi, mysli, stále rozptýlená a rozrušená. Nejvyšší Já je v neustálém klidu a míru. Proto žádný vztah mezi tebou a Já být nemůže. Nicméně pokud vstoupíš do stavu *samádhi* neboli stavu dokonalého klidu a vyrovnanosti, pak budeš pevně ustálena ve Vědomí, bez rozptýlení rozmanitostí, bez představ mnohosti či jednoty, a pochopíš, že existuje jen jediné Já, jediné neomezené Vědomí, které tu září jako bezpočet bytostí.